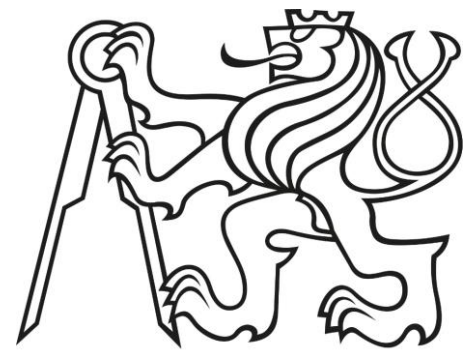

Problematika obce Prameny

České vysoké učení technické v Praze - Masarykův ústav vyšších studií

Autor: Katka Střelková

Vedoucí práce: Ing. Jiří Macháček, Ph.D.

Akademický rok: 2017/2018

Abstrakt

Náplní této práce je problematika zadlužené obce Prameny, se zaměřením na příčiny, vývoj a následky jejího zadlužení. V teoretické části je nejprve ze širší perspektivy charakterizována veřejná správa, na což navazuje samotná problematika obcí, jejich orgánů a pravomocí jejich představitelů. Dále je nastíněna finanční stránka obce s důrazem na obecní rozpočet a majetek obce. Závěr teoretické části je věnován problematice malých obcí, zadluženosti a možnostem její regulace.

V praktické části je představena samotná obec Prameny. Zpočátku je nastíněn historický vývoj obce a její základní charakteristika. Dále se práce zabývá problematikou formování zastupitelstva obce a vývojem zadlužení až po současnost. Pozornost je věnována i socioekonomické analýze obce a komparaci se zadluženou obcí Bublava. Závěrem jsou nastíněny možnosti budoucího vývoje i možnosti eliminace vzniku obdobných problémů v dalších obcích České republiky. Ke sběru dat jsou použity techniky analýzy dokumentů a polostrukturovaného rozhovoru.

Cíl a přínos

Cílem práce je zmapovat sled událostí v obci Prameny, zjistit příčiny i následky zadlužení a možnosti eliminace vzniku situace v dalších obcích.

Charakteristika obce

Obec Prameny se nachází v Karlovarském kraji, v blízkosti města Mariánské Lázně a v současné době je domovem pro 109 obyvatel. Prameny jsou nechvalně známé jako nejzadluženější obec v České republice. Prameny se zadlužily v 90. letech kvůli projektu na stáčírnu minerálních vod, který se postupem času rozrostl na megalomanské dílo. Na základně chybných rozhodnutí a předpokladů tehdejšího vedení, začala obec s nákladnou přípravou projektu, na kterou si půjčovala od soukromých osob i bank. Dluhy a sankce za jejich nesplacení se neustále nabalovaly a během několika let přesáhly hranici 100 milionů, což je pro obec s příjmy kolem 2 milionů fatální výše. Tyto problémy ještě umocnil rozpad zastupitelstva a absence participace místních, a tak byla obec roky vedena správcem, její majetek byl rozprodán a účet obstaven exekutorem. Nové zastupitelstvo vzniklo až v roce 2012 a postupně se mu dařilo snižovat dluhy na aktuálních cca 60 milionů. Největším věřitelem je nyní firma Real Aspekt, s ruským majitelem. Zatímco starostka chce s firmou Real Aspekt uzavřít dohodu a za odpustění dluhu poskytnout firmě pozemky a umožnit změnu územního plánu (firma chce vybudovat stáčírnu a dětskou ozdravovnu), opozice nesohlasí a její členové podali demisi. Obec tedy čeká již několikáté mimořádné volby.

Zjištěná pochybení:

Špatné vyhodnocení faktorů projektu
Nedostatečné smluvní ošetření
Samostatné rozhodování
Přílišná naivita
Absence spoluúčasti občanů
Nedostatečná informovanost občanů
Přehlížení závažnosti situace
Nedostatečná kontrola ze strany státu
Následná nečinnost občanů

Silné stránky

- Bohatá nálezitost minerálních vod s léčivými účinky
- Krásná příroda (CHKO)
- Atraktivita okolí (poloha v blízkosti lázeňských měst Mariánské Lázně, Kynžvart a přírodní rezervace Kládské rašeliny)
- Historické úspěchy
- Příjemné a klidné prostředí pro bydlení
- Neznečištěné ŽP
- Pořádání společenských a kulturních akcí
- Relativně nízká úroveň nezaměstnanosti
- Občanské sdružení Obnova obce Prameny

Slabé stránky

- Finanční situace (dlouhodobé zadlužení)
- Nedostatečná infrastruktura (napojení na okolní města pouze silnicí II. třídy)
- Špatná dopravní obslužnost
- Špatný stav technické infrastruktury (především kanalizace)
- Negativní migrační saldo a stárnutí obyvatelstva
- Nízká úroveň vzdělanosti
- Nestálost zastupitelstva
- Nesourodost názorů v obci (2 tábory)
- Nedostatečná občanská vybavenost
- Absence pracovních příležitostí
- Značná vyjížďka obyvatelstva za prací
- Nedostatečné pokrytí signálu některých mobilních operátorů
- Omezené možnosti volnočasových aktivit

Příležitosti

- Rozvoj infrastruktury (železniční spojení)
- Vybudování stáčírny a lázně
- Podpora státu (vyšší daňové příjmy, podpora MSP)
- Využití potenciálu krajiny pro rozvoj cestovního ruchu
- Přích nových obyvatel
- Vznik nových pracovních míst
- Přích nových investic
- Změna legislativy (bankrot obcí)
- Rozvoj spolupráce s okolními obcemi
- Využití strukturálních fondů pro rozvoj obce (po odblokování účtu)
- Širší nabídka volnočasového využití v obci

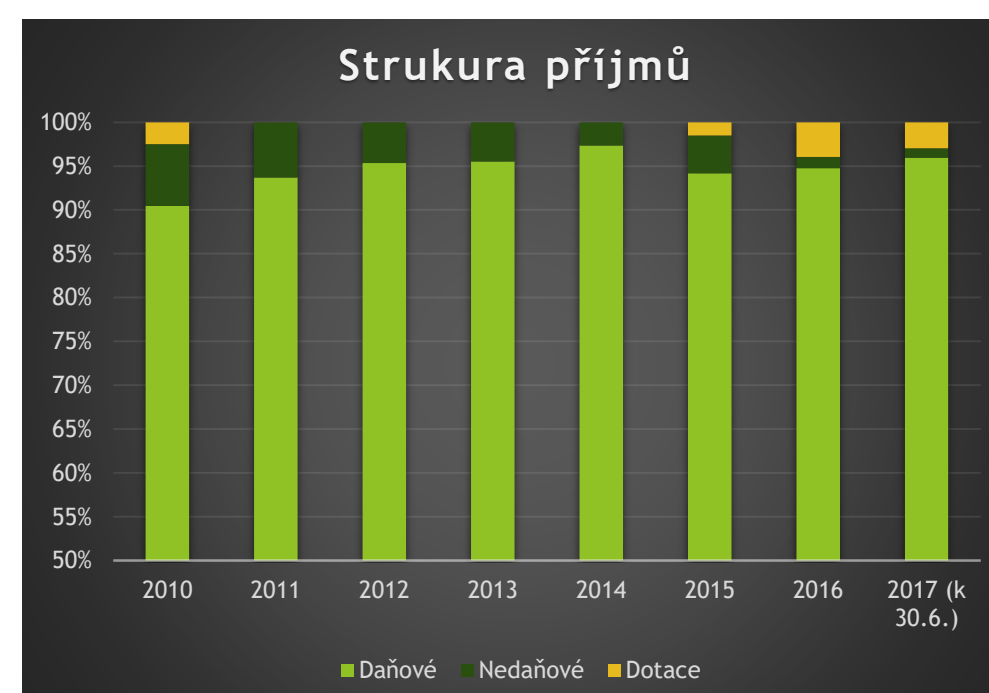
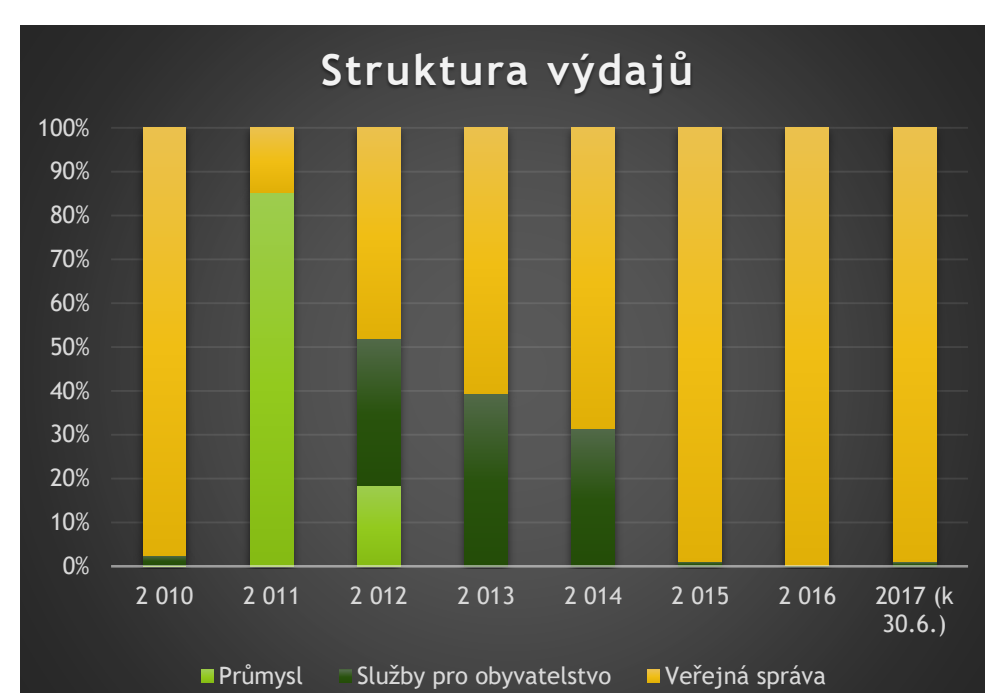
Hrozby

- Emigrace zbývajících obyvatel (především mladší generace)
- Zhoršení stavu dopravní i technické infrastruktury
- Obec pod nadvládou Rusů
- Stagnace / zhoršení aktuální situace
- Nesestavení či opětovný rozpad zastupitelstva
- Neochota občanů podílet se na chodu a rozvoji obce
- Zánik podnikání v obci

Možnosti prevence:

Školení zastupitelů
Participace občanů - důležitost voleb
Pomoc odborníka s velkými projekty
Studie proveditelnosti, smluvní ošetření
Kontrolní mechanismy
Limity pro obecní půjčky
Státní pomoc s rozvojem obce
(podpora podnikání, vyšší daňové příjmy)

Summary

The content of this thesis is the case of the indebted municipality of Prameny, focusing on the reasons, the development and the consequences of its indebtedness. In the theoretical part, at first, the public administration is characterized by a wider perspective and followed by the issues of municipalities, their parts and the powers of their representatives. The financial side of the municipality is outlined, with an emphasis on the municipal budget and property of the municipality. The conclusion of the theoretical part is devoted to the problems of small municipalities, their indebtedness and the possibilities of their regulation.

The Prameny village itself is introduced in the practical part. Initially, the historical development of the village and its basic characteristics are outlined. Furthermore, the thesis deals with the problematic formation of the municipal council and the development of debt to the present. Attention is also paid to the socio-economic analysis of the municipality and to the comparison with the indebted municipality of Bublava. In conclusion, the possibilities of future development are outlined as well as possibilities of eliminating similar problems in other municipalities of the Czech Republic. Document analysis techniques and semi-structured interview are used to collect data.